

97. ▶ KMETTY JÁNOS (1889-1975)

Városliget, 1911-1912 körül

Olaj, vászon, papírlemezen, 67x74 cm
Jelezve balra lent: Kmetty

Kezdő ár: 7 000 000 Ft / 22 581 EUR
Becsérték: 14 000 000 – 18 000 000 Ft
Estimated value: 45 161 – 58 065 EUR

REPRODUKÁLVA:

- ▶ Modern magyar festészet 1919-1964.
Szerk: Kieselbach Tamás. Kieselbach Galéria, Budapest, 2004. katalógus: 250.

1. Kmetty János portréja, 1910 körül
Rónai Dénes felvétele,
Ferenczy Múzeum, Szentendre

2. Henri Matisse: Auguste Pellerin II., 1916
Musée National d'Art Modern,
Centre Georges Pompidou, Párizs

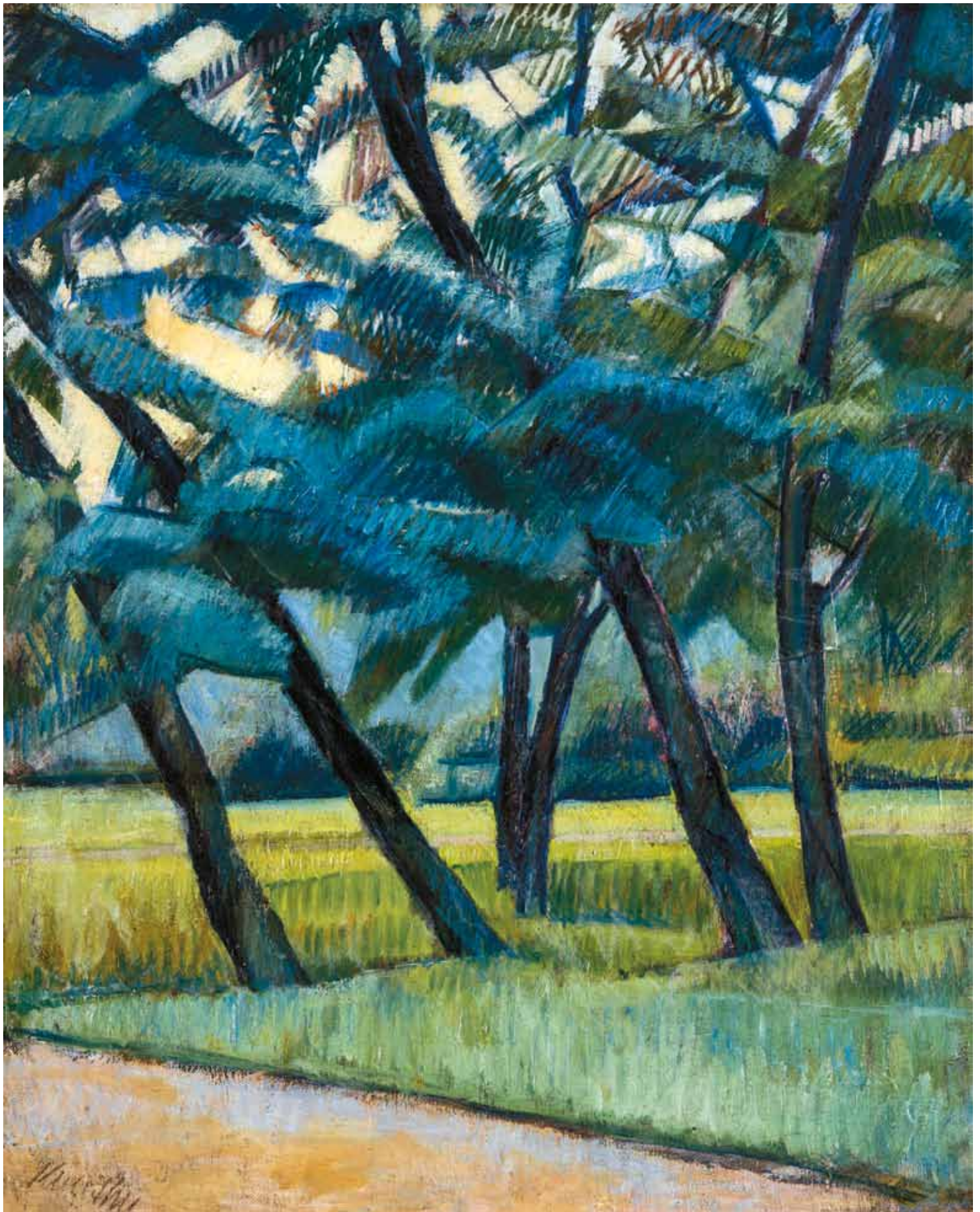
PÁRIZS

„Párizs nekem nem utazást jelentett, hanem a vágyaim és festő élményeim igazolását. A rengeteg kiállítás a műkereskedőknél, a múzeumok, a Durand-Ruel gyűjtemény, Rosenbergé, Mme Steiné, a Petit Palais stb. De a világ közepe a Louvre volt, Courbet és Manet remekeivel. Itt van az olasz renaissance színe-java, Michelangelo Rabszolgái, Donatello és Verrocchio.”¹ – számolt be önéletrajzában párizsi élményeiről Kmetty János.

AUGUSTE PELLERIN GYŰJTEMÉNYE

Auguste Pellerin a huszadik század elejének egyik legnagyobb francia mecénása és műgyűjtője volt; vagyonát vajtermelésből és kereskedésből alapozta meg. Akárcsak **Gerturde Stein, Pellerin gyűjteménye is nyitva állt az érdeklődők előtt, a látogatáshoz csupán előzetes bejelentkezésre és egy ismerős ajánlására volt szükség.** Pellerin volt az első gyűjtő, aki felfedezte Cézanne művészetét. Ambroise Vollard, az ismert galériatulajdonos visszaemlékezései szerint Pellerin az aix-i mester első alkotását 1895-ben vásárolta, majd alig tíz évvel később, már több mint százötven Cézanne festmény birtokosa volt. Ösztönös intuícióval, jó érzéssel építette fel gyűjteményét, Cézanne mellett Manet és Corot alkotásait is vásárolta. Egykori gyűjteménye ikonikus darabjai ma már a világ neves múzeumainak kollekciónak gyarapítják.

A hazai, francia orientációjú festők esetében főként Matisse és a Stein-szalon szerepét szokás kiemelni, Kmettyre azonban Pellerin lenyűgöző Cézanne gyűjteménye gyakorolt elementáris hatást.

3. Városliget, 1916
Forrás: Fortepan, Urai Dezső felvétele
4. Társaság a Városligetben, 1907
Forrás: Fortepan, Schoch Frigyes felvétele

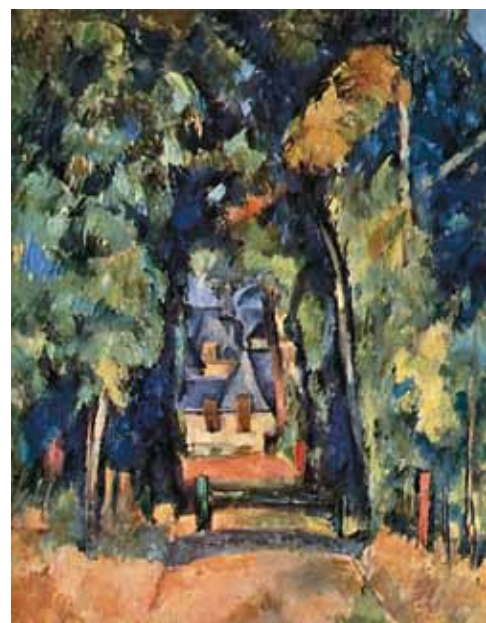
„Az ígéret földje beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Este már az ösmert Colarossi-iskolába mentem krokizni. Ott megismerkedtem magyarokkal is. Kóródy Elemér és felesége, Ferenczy Márta barátaim lettek. Ott megtudtam a Pellerin-gyűjtemény címét (60 db Cézanne-mű). Márta levelet írt, amint az szokás volt, és kaptam belépőt. A gyűjteményt megnézhettem. Tudtam, hogy a komornyiknak egy frank borra való dukál, de nekem ez akkor sok pénz volt, és nem akartam adni. Gyalog mentem ki Neuillybe, a párizsi villanegyeden túl fekvő városkába. A gyűjtemény felemelő volt, a „Nagy fürdőzők”-kel és a többi remekkel. A komornyik látta, hogy festő vagyok, marasztalt, és én sokáig néztem, néztem, meghatva a művek sokaságától, bizony odaadtam az egy frankomat, és szépen hazabandukoltam gyalog. Persze, azt a meghatottságot, ami eluralkodott rajtam, szavak nem világíthatják meg. Még ma is ott vagyok néha a villa lépcsőházában, a halszerű teremben, a szobákban a képek között.” – írta Kmetty önéletrajzában.

A Városliget című képen, amely nem sokkal Kmetty hazatérése után készült, érezhető a neuilly-i kirándulás hatása. A szigorú szerkezetiség, a geometrikus formákra redukált motívumok, valamint a visszafogott színvilág Cézanne inspirációját mutatják.

VÁROSLIGET

A francia fővárosban eltöltött fél év után Kmetty visszatért Budapestre. „Párizsban nem volt alkalmam eleget festeni, haza kellett jönnöm dolgozni. Nem lettem utánczója sem Cézanne-nak, sem Picassónak, csak követője szellemüknek.” - összegezte élményeit visszaemlékezéseiben. Hazaérkezésével egy időben hangsúlyosabbá vált a tájképfestészet oktatása a Képzőművészeti Főiskolán, Kmetty pedig újra látogatni kezdte Ferenczy Károly óráit. Az epreskerti műterem csupán néhány percnyi sétára volt a Városligettől, így a hallgatók – többek közt Kmetty, Nemes-Lampérth József, Diener-Dénes Rudolf, Erős Andor, a közeli parkba jártak át tájképet festeni. **Ebbe a sorozatba illeszkedik az aukción most felbukkant, kiemelkedő kvalitású festmény is, mely magán hordozza azt a friss tájképbábrázolás-módot és természetszemléletet, amellyel a francia fővárosban találkozott Kmetty: „A szellemi csomagom, amit Párizsból magamban és magammal hoztam, egy életrevaló volt, ma sem fogyott ki. Új természet-szemléletet jelentett ez, új ábrázolási formát és módszert: a kubizmust. Túl az atmoszféra alkalmazásán, a síkon teret ábrázolni, színt és formát, ésszerűen.”**

Kelen Anna

5. Paul Cézanne: Chantilly Park, 1888
The National Gallery, London

1 Kmetty János írásai. Festő voltam és vagyok. Művészet és elmélet. Corvina Kiadó, Budapest, 1976. 70.

